

OTÁZKY SVIATOSTI

1. Čo sú sviatosti

Sú to viditeľné znaky, ktoré sprostredkujú vnútornú Božiu milosť.

2. Ako delíme sviatosti

1. Iniciačné sviatosti- krst, birmovanie, Sviatosť Oltárna
2. Sviatosti uzdravenia- sviatosť pokánia, sviatosť pomazania chorých
3. Sviatosti služby spoločstvu- kňazstvo, manželstvo

3. Vymenuj sviatosti Cirkvi

1. Krst	4. Sviatosť zmierenia	7. Manželstvo
2. Birmovanie	5. Pomazanie chorých	
3. Sviatosť Oltárna	6. Kňazstvo	

4. Definuj sviatosť krstu

Je to brána k ostatným sviatostiam. Jeho prijatie alebo aspoň túžba po ňom je nevyhnutne potrebná k spásu. Oslobodzuje človeka od dedičného hriechu a keď je niekto krstený ako dospelý odpúšťa mu aj jeho osobné hriechy.

5. Aká je matéria a forma sviatosti krstu

Matéria- čistá pramenitá voda

Forma- slová, ktoré sprevádzajú liatie vody na hlavu krstenca: "(Meno), ja ťa krstím v mene Otca i Syna i Ducha Svätého."

6. Kto je vysluhovateľ sviatosti krstu

Riadny- diakon, kňaz a biskup- vysluhujú ho slávnostným spôsobom

Mimoriadny- každý človek, ak má úmysel krstiť a použije správnu materiu a formu- v nebezpečenstve smrti

7. Kto je prijímateľ sviatosti krstu

Každý nepokrstený človek a len človek.

8. Vymenuj aspoň tri účinky sviatosti krstu

1. oslobodzuje nás od hriechov(dedičného aj osobných, ak sa krstí dospelý človek)
2. vtláča do duše nezmazateľný znak

3. pripodobňuje nás ku Kristovi a začleňuje nás do Cirkvi

4. robí nás Božími deťmi

9. Definuj sviatosť birmovania

Je to sviatosť, v ktorej sa pokrstený skrze vkladanie ruky a mazaním krizmou na čele naplňa Duchom Svätým k vnútornému posilneniu a k hrdinskejšiemu vyznávaniu viery.

10. Aká je matéria a forma sviatosti birmovania

Matéria- krizma. Je to zmes olivového oleja a balzamovej živice posvätená biskupom na Zelený štvrtok.

Forma- "(Meno), prijmi znak daru Ducha Svätého. Amen." Potom nasleduje pozdrav biskupa: Pokoj s tebou. A birmovanec odpovie: I s Duchom tvojim.

11. Kto je vysluhovateľom sviatosti birmovania

Riadny- biskup

Mimoriadny- každý kňaz, ktorý má od biskupa dovoľenie birmovať

12. Kto môže prijať sviatosť birmovania

Každý pokrstený človek, ktorý ešte nebol pobirmovaný.

13. Vymenuj aspoň tri účinky sviatosti birmovania

1. rozmnožuje posväcujúcu milosť
2. dáva pomáhajúcu milosť k odvážnemu vyznávaniu svojej viery
3. vtlačá nezmazateľnú pečať
4. je zavŕšením krstu a iníciačných sviatostí

14. Vymenuj dary Ducha Svätého

1. Dar múdrosti	5. Dar poznania
2. Dar rozumu	6. Dar nábožnosti
3. Dar rady	7. Dar bázne pred Bohom
4. Dar sily	

15. Definuj Sviatosť Oltárnu a ako ináč ju voláme

Je to živý Pán Ježiš. Je to sviatosť, v ktorej je Kristus opravdivo prítomný pod spôsobom chleba a vína so svojím telom a krvou, aby sa dal veriacim za pokrm.

16. Aká matéria a forma je potrebná na zhotovenie Eucharistie

Matéria- nekvasený pšeničný chlieb a hroznové víno

Forma- slová premenenia: "Vezmite a jedzte z neho všetci. toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás. Vezmite a pite z neho všetci. Je to krv novej a večnej zmluvy, ktorá sa vylieva za vás i za všetkých na odpustenie hriechov."

17. Kto je zhotoviteľom a kto vysluhovateľom Eucharistie

Sláviť svätú omšu môže iba kňaz a biskup

Rozdávať Eucharistiu môže riadne: diakon, kňaz a biskup

mimoriadne: akolyta (bohoslovec), poverený laik, rehoľná sestra

18. Kto môže prijať Sviatosť Oltárnu

Každý človek, ktorý bol na prvé sväté prijímanie a nie je si vedomý ťažkého hriechu.

19. Vymenuj aspoň tri účinky Eucharistie pre náš duchovný život

1. spája nás s Kristom
2. rozmnožuje v nás posväcujúcu milosť
3. odpúšťa ľahké hriechy
4. dáva nám posilu chrániť sa pokušeniam a ťažkým hriechom

20. Definuj sviatosť pokánia

Je sviatosť, v ktorej sa hriešnikovi skrze kňazské rozhrešenie udeľuje odpustenie hriechov spáchaných po krste, ak ich opravdivo ľutuje, nábožne vyznáva a má vôľu ich napraviť.

21. Vymenuj tri skutky kajúcnika, ktoré tvoria matériu sviatosti

1. ľútosť
2. vyznanie hriechov
3. zadosťučinenie (pokuta)

22. V čom spočíva forma sviatosti pokánia

Forma spočíva v slovách kňazského rozhrešenia: „... a ja ťa rozhrešujem od tvojich hriechov v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.“

23. Čo je ľútosť a ako ju delíme

Ľútosť je bolesť duše nad spáchanými hriechmi. Môže byť dokonalá a nedokonalá.

24. Ako delíme hriechy (2) a aké sú rozlišovacie podmienky

1. ťažký hriech- oberá nás o posväcujúcu milosť a teda aj o večnú spásu
2. ľahký hriech- neoberá nás o posväcujúcu milosť, ale postupne nás vedie k ťažkým hriechom

Rozlišovacie podmienky:

1. vedomý- človek vie, čo robí
2. dobrovoľný- nikto ho k nemu nenúti

3. vážna alebo ťažká vec či okolnosť

Poznámka: Ak aspoň jedná podmienka nie je splnená, tak ide o ľahký alebo niekedy aj o žiadny hriech.

25. K čomu slúži zadost'učinenie uložené spovedníkom

Rozhrešením je nám odpustený večný trest za hriechy, ale dočasné tresty ešte zostávajú. Zadost'učinenie (pokuta) nám má pomôcť, aby nám boli odpustené aj tieto dočasné tresty. Čo je s tým spojená aj vonkajšia náprava (vrátiť, pomeriť sa s blíznym).

26. Kto je vysluhovateľom sviatosti pokánia

Moc odpúšťať hriechy majú len biskupi a kňazi.

27. Kto môže a kto by mal pristúpiť k sviatosti pokánia

Môže aj ten, kto má ľahké hriechy. Sviatosť rozmnoží posväcujúcu milosť.

Mal by ten, kto spáchal ťažký hriech, lebo mu hrozí večné zatratenie.

28. Vymenuj aspoň tri účinky sviatosti pokánia

1. prinavracia posväcujúcu milosť (rozmnožuje, ak človek nemá ťažký hriech)
2. zmieruje nás s Bohom a Cirkvou a s ľuďmi
3. dáva pokoj duše
4. prinavracia nám nárok na večný život

29. Čo sú odpustky a aké sú podmienky na ich získanie.

Odpustky sú mimosviatosťné odpustenie dočasných trestov na hriechov. Cirkev ich dáva z pokladu, čiže nadmerných zásluh Pána Ježiša, Panny Márie a svätých.

Podmienky:

1. svätá spoveď
2. sväté prijímanie
3. modlitba na úmysel Svätého Otca

Okrem toho je potrebné vykonať odpustkový úkon a vyhýbať sa hriechu aj príležitosti k nemu.

30. Čo je sviatosť pomazania chorých

Je to sviatosť, v ktorej sa chorému človeku skrze mazanie olejom a modlitbou kňaza udeľuje Božia milosť k spáse duše a niekedy aj k zdraviu tela.

31. Aká je matéria a forma sviatosti pomazania chorých

Matéria- olivový olej posvätený biskupom na Zelený Štvrtok (v nevyhnutnom prípade možno použiť akýkoľvek rastlinný olej požehnaný kňazom)

Forma- slová, ktoré sprevádzajú mazanie chorého na čele a dlaniach: "Skrze toto sväté pomazanie a pre svoje láskavé milosrdenstvo nech ti Pán pomáha milosťou Ducha Svätého. Amen. A oslobodeného (nu) od hriechov nech ťa Pán spasí a milosrdne posilní. Amen."

32. Kto je vysluhovateľom sviatosti pomazania chorých

Kňaz a biskup

33. Kto môže prijať sviatosť pomazania chorých

1. Ťažko chorý a zomierajúci človek

2. Vekom pokročilý človek, ktorý značne upadol na sile. Môže prijať aj opakovanie.

34. Aké sú účinky sviatosti pomazania chorých

1. dáva posilu hrdinsky znášať utrpenie

2. rozmnožuje posväcujúcu milosť alebo ju prinavracia, ak sa chorý nemôže spovedať (odpúšťa hriechy)

3. zjednocuje s Kristovým utrpením

4. niekedy prinavracia aj zdravie tela

35. Čo je viatikum

Viatikum môžeme preložiť ako pokrm na cestu. Ide o prijatie Eucharistie umierajúceho človeka.

Zväčša sa vysluhuje spolu so sviatosťou pokánia a pomazaním chorých.

36. Definuj sviatosť kňazstva

Je sviatosť, v ktorej sa pokrstenému a pobirmovanému mužovi skrze vkladanie rúk a modlitbu biskupa udeľuje kňazská moc a posila k vernému vykonávaniu služby v Cirkvi.

37. Aká je matéria a forma sviatosti kňazstva

Matéria- vkladanie rúk biskupa

Forma- konsekrčná modlitba (modlitba svätenia)

38. Vymenuj stupne kňazstva

Diakon, kňaz a biskup

39. Kto je vysluhovateľom sviatosti kňazstva

Túto sviatosť vo všetkých stupňoch vysluhujú iba biskupi

40. Kto môže prijať sviatosť kňazstva

Pokrstený, pobirmovaný a súci muž

41. Vymenuj účinky sviatosti kňazstva

1. udeľuje kňazskú moc- DIAKON- kázať, posluhovať kňazovi a biskupovi pri sv. omši, vysluhovať krst a asistovať pri uzatváraní manželstva a vysluhovať sväteniny

KŇAZ- okrem toho, čo diakom môže slúžiť sv. omšu, spovedať, udeľovať pomazanie chorých

BISKUP- má plnosť kňazskej moci

2. dáva posilu k vernému vykonávaniu služby v Cirkvi

3. rozmnožuje posväcujúcu milosť

4. dáva účasť na Kristovom kňazstve

42. Definuj sviatosť manželstva

Je to sviatosť, v ktorej sa muž a žena vzájomným a neodvolateľným súhlasom zaväzujú k celoživotnému spoločenstvu a k tomu dostávajú potrebnú posilu.

43. Aké sú ciele manželstva

1. vzájomná pomoc manželov

2. plodenie a výchova detí

44. Aké sú vlastnosti katolíckeho manželstva

1. Jednota- zväzok iba jedného muža a jednej ženy (monogamia)

2. Nerozlučiteľnosť- raz platne uzavreté manželstvo nemôže žiadna sila rozlúčiť

45. V čom spočíva matéria a forma sviatosti manželstva

Matéria a forma spočívajú vo vzájomnom manželskom súhlase muža a ženy.

46. Kto je vysluhovateľ sviatosti manželstva

Túto sviatosť si vysluhujú samotní snúbenci. Diakon alebo kňaz alebo biskup zväzok iba požehnáva.

47. Kto môže prijať sviatosť manželstva

Každý muž a žena, ktorí sú súci a nemajú prekážky. Vyžadujú sa, aby snúbenci mali prijaté iniciačné sviatosti (krst, sviatosť Oltáru a Birmovanie).

Podľa zákonníka Cirkvi vek nevesty minimálne 14 rokov a ženicha 16 rokov. Slovensko rešpektuje civilný zákon, kde je požadovaný vek pre muža a ženu 18 rokov.

48. Aké sú účinky sviatosti manželstva

1. dáva pomáhajúcu milosť plniť ciele manželstva

2. rozmnožuje posväcujúcu milosť

3. manželia majú právo spolupracovať so Stvoriteľom

ŠEŠŤ HLAVNÝCH PRÁVD

1. Vymenuj šesť hlavných právd

1. Boh je len jeden.
2. V Bohu sú tri božské osoby: Otec, Syn a Duch Svätý.
3. Syn Boží sa stal človekom, aby nás vykúpil.
4. Boh je spravodlivý sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých trestá.
5. Duša človeka je nesmrteľná.
6. Milosť Božia je k spáse potrebná.

2. Odkiaľ vieme, že je Boh

1. z rozumu- niekto musel tento svet stvoriť a vložiť doň všetky zákony
2. zo Svätého písma, ktoré hovorí o Božích činoch v dejinách spásy
3. zo svedomia- je to Boží hlas v nás

3. Vysvetli niektoré vlastnosti Boha

1. Večný- vždy bol je a bude
2. Nekonečný- nič ho nemôže obsiahnuť
3. Všadeprítomný- je na každom mieste a v každom čase
4. Jediný- okrem neho niet iného boha
5. Svätý- nemôže hrešiť a niet v ňom nič zlého
6. Jednoduchý- všetko zložené má svoj začiatok a koniec
7. Nemeniteľnosť- Boh je vždy ten istý

4. Prečo Boha nevidíme

Boh je čistý duch, preto ho telesnými očami vidieť nemôžeme.

5. Koľko osôb je v Bohu, vymenuj ich a ako ich spolu voláme.

V Bohu sú tri Božské osoby: Otec, Syn a Duch Svätý. Spolu ich voláme Najsvätejšia Trojica.

6. Ako sa Boží Syn stal človekom

Boží syn sa počal z Ducha Svätého, narodil sa čiže prijal ľudské telo z Márie Panny

7. Čo znamená slovo Ježiš a čo znamená slovo Kristus

Ježiš- Vykupiteľ, Spasiteľ

Kristus- pomazaný

8. Koho máme vidieť v Ježišovi

Pravého Boha- druhá Božská osoba, konal zázraky

Pravého človeka- bol nám podobný vo všetkom okrem hriechu- napr. (bol hladný, oddychoval, bol dieťaťom...)

9. Prečo sa stal Boží Syn človekom

Aby nás slovom a príkladom učil a ukázal nám cestu do neba a aby nás vykúpil z jarma zlého ducha.

10. Kde sa uskutoční odmena alebo trest

Odmenu alebo trest za svoje hriechy pociťujeme už tu na zemi, ale konečná odplata bude až po smrti, a to odmena v nebi a trest v pekle.

11. Kam sa môže človek dostať po smrti a vysvetli jednotlivé stavy

1. Peklo- je to večné odlúčenie od Boha- zatratenie. Tam sa dostávajú duše tých, ktorí zomrú v stave ťažkého hriechu.

2. Nebo- je to večné spoločenstvo s Bohom- spása. Tam vstupujú hneď po smrti tí, ktorí zomreli bez akéhokoľvek hriechu v Božej milosti alebo tí, ktorí v očistci zadost'utrpia tresty za hriechy.

3. Očistec- miesto očisťovania duší tých, ktorí v okamihu smrti majú ľahké hriechy alebo sú zaťaženi dočasnými trestami za hriechy.

12. Vysvetli, čo je osobný a posledný súd

Osobný- nastáva bezprostredne po odchode z tohto sveta (smrti), kde bude vynesený Božský rozsudok o večnom údele zomrelého.

Posledný- na konci časov (sveta) príde Kristus v sláve súdiť živých a mŕtvych. Vtedy dôjde ku vzkrieseniu mŕtvych, čiže duše sa spoja s telom.

13. Aká je ľudská duša

Je nesmrteľná a neviditeľná

14. Kedy ľudská duša má počiatok a kedy zaniká

Človek dostáva ľudskú dušu v okamihu počatia (spojenia mužskej a ženskej pohlavnej bunky). Ľudia (rodičia) spolupracujú s Bohom- oni dávajú telo a Boh dušu.

Ľudská duša nikdy nezanikne, preto je potrebné ľudský život už v lone matky chrániť

15. Ako delíme Božiu milosť

1. Posväcujúcu

2. Pomáhajúcu

16. Aký je rozdiel medzi posväcujúcou a pomáhajúcou milosťou

Posväcujúca milosť nás robí milými Bohu, jeho deťmi a ňou dostávame nárok na večnú spásu.

Pomáhajúca- pôsobenie na náš rozum a vôľu, aby sme dokázali chrániť sa ťažkých hriechov, vykonávať svoje poslanie, vyznávať vieru.

Každá sviatosť nám udeľuje (rozmnožuje) obidve milosti.

